

КОНЦЕПЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ІР-ТЕЛЕФОНІЇ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ І УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Рогоза М. Є., д. е. н., професор;

Івченко Є. І., к. т. н., доцент;

Божко В. І., начальник відділу ННЦ

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Дистанційні технології навчання (ДТН) є технологіями здобування освіти в сучасному університеті, як з очної, так і заочної форм навчання, при яких в освітньому процесі використовуються кращі традиційні і інноваційні педагогічні методи, засоби і форми навчання, засновані на новітніх комп'ютерних та інформаційно-комунікаційних технологіях (ІКТ).

Основу освітнього процесу при ДТН складає цілеспрямована і контрольована інтенсивна самостійна робота навчаємого, який може вчитися в зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом, стаціонарно або мобільно, маючи при собі комплект спеціальних засобів навчання і узгоджену можливість контакту з викладачем по телефону, електронній і звичайній пошті, під час телеконференції або відео-конференції, у соціальній мережі та порталі дистанційного навчання університету, а також очно.

Існує ряд варіантів використання голосового і відео спілкування для ДТН і управління в сучасному університеті – як завершених і повністю готових до застосування телекомунікаційних рішень, що використовують локально-обчислювальну мережу університету та мережу Інтернет як основоположні транспортні магістралі. Одним з самих перспективних варіантів є ІР-телефонія.

ІР-телефонія – це ІКТ, яка зв'язує воедино переваги телефонії і Інтернет. До недавнього часу мережі з комутацією каналів (телефонні мережі) і мережі з комутацією пакетів (ІР-мережі) існували практично незалежно одна від одної і використовувалися для різних цілей. Телефонні мережі використовувалися тільки для передачі голосової інформації, а ІР-мережі – для передачі даних. Технологія ІР-телефонії об'єднує ці мережі за допомогою пристрою, так званого шлюзу або gateway. Шлюзом є пристрій, в який з одного боку включаються телефонні лінії, а з іншого боку – ІР-мережа (наприклад, Інтернет). У мережах на основі ІР-протоколу всі дані – голос, текст, мультимедіа, відео, комп'ютерні програми або інформація в будь-якій іншій формі

– передаються у вигляді пакетів. Будь-який комп'ютер і мобільний термінал такої мережі має свою унікальну ІР-адресу, і передача пакетів йде за маршрутом до одержувача відповідно до цієї адреси, що вказується в заголовку. Дані можуть передаватися одночасно між багатьма користувачами і процесами по одній і тій же лінії. При виникненні проблем ІР-мережі можуть змінювати маршрут, щоб обійти несправні ділянки. При цьому ІР-протокол не вимагає виділеного каналу для сигналізації.

В даний час у ІР-телефонії існує два основні способи передачі голосових пакетів по ІР-мережі:

- через глобальну мережу Інтернет (Інтернет-телефонія);
- використовуючи мережі передачі даних на базі виділених каналів (ІР-телефонія).

У першому випадку перепускна смуга безпосередньо залежить від завантаженості мережі Інтернет пакетами, що містять дані, голос, графіку і т. п., а значить, затримки при проходженні пакетів можуть бути самими різними. При використанні виділених каналів виключно для голосових пакетів можна гарантувати фіксовану (або майже фіксовану) швидкість передачі. Зважаючи на широке розповсюдження мережі Інтернет особливий інтерес викликає реалізація системи Інтернет-телефонії.

Зв'язок через ІР-мережу може здійснюватись різними способами:

- комп'ютер – комп'ютер;
- телефон – телефон;
- комп'ютер – телефон;
- WEB – телефон.

Зараз під Інтернет-телефонією розуміють в першу чергу таку ІКТ, в якій голосовий трафік частково передається через телефонну мережу загального користування, а частково – через Інтернет. Саме таким чином здійснюються дзвінки з телефону на телефон, з комп'ютера на телефон, з телефону на комп'ютер (тут замість номера телефону використовується ІР-адреса), а також, що став останнім часом особливо популярним Surf'n'Call – дзвінок з Web-браузера на телефон (проглядаючи який-небудь корпоративний Web-вузол (наприклад, портал дистанційного навчання університету), користувач (студент) натискає мишкою на кнопку Call і отримує телефонне з'єднання з офісом цієї компанії (деканатом або кафедрою) або, наприклад, з будь-яким sip-абонентом (викладачем) або sip-пристроєм). Програмний web sip-пристрій – це програмний веб-телефон, який дозволяє не тільки дзвонити, а й

приймати дзвінки від любых sip-абонентів та зі звичайних телефонів. (Програмним телефонам можна призначати прямі міські телефонні номери). При цьому, користувачеві (студенту) не потрібна друга телефонна лінія або переривання роботи в Інтернеті, необхідно лише завантажити невелике клієнтське програмне забезпечення, яке зазвичай можна знайти на тій же WEB-сторінці, і яке встановлюється автоматично. З іншого боку WEB-телефон дозволяє викладачу (методисту) відповідати на питання та одночасно демонструвати WEB-сторінки дистанційних курсів, передавати необхідну навчальну інформацію, покращуючи тим самим якість освітніх послуг.

Вартість такого зв'язку на порядок менше вартості телефонного дзвінка по звичайних телефонних лініях. Особливо велика ця різниця для міжнародних переговорів.

Крім того, IP-телефонія вносить абсолютно нові аспекти до використання сфери телекомунікацій для якісної освіти: аудио- і відеоконференції, одночасний доступ до різних застосувань дистанційних курсів, швидкий пошук абонента (необхідного викладача або методиста) та інші, що безперечно свідчить про доцільність її використання для дистанційного навчання та управління в сучасному університеті.

Список використаних джерел

1. Козак І. А. Інформаційні технології віртуальних організацій : навч. посіб. [Текст] / І. А. Козак. – К. : КНЕУ. – 2005. – 336 с.
2. СМІ: бизнес уходит в Интернет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://biznesqid.com.ua/3692.html>.
3. Предприятия все больше используют соцсети для развития бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://intemetua.com/2012/03/14/>.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Вергал К. Ю., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Функціонування торговельних підприємств у вигляді різних інтеграційних об'єднань є поширеною формою торгівлі на Заході, де близько 90 % торгового обороту припадає на торговельні мережі, найбільші з яких нараховують до кількох тисяч магазинів [1, с. 28]. Україна та-

кож не є виключенням: відповідно до досліджень консалтингової компанії GT Partners у 2012 зростання кількості нових продуктивних мережних магазинів на 7–10 % порівняно з минулим, сукупна кількість торгових точок країни на кінець 2012 року склала 2850 магазинів. Все це свідчить про те, що в умовах загрози вторгнення на вітчизняний ринок глобальних мережних операторів, вітчизняні торговельні підприємства намагаються інтенсивно мобілізувати свої ресурси та виробити нові стратегії, зокрема і інтеграційного розвитку.

Інтеграція торговельних підприємств являє собою форму співробітництва економічно і юридично самостійних підприємств, що має на меті більш повне задоволення попиту на необхідні матеріальні ресурси та послуги і підвищення ефективності своєї діяльності. Об'єднання торговельних підприємств дозволяє отримати ряд переваг, що досягаються за рахунок формування привабливого асортименту за конкурентоспроможними цінами; зниження витрат на транспортні перевезення, диверсифікація видів діяльності з урахуванням підвищення ефективності; зниження витрат на одиницю товару за рахунок економії на витратах зі стимулюванню збуту тощо, централізована обробка замовлень.

Однак, відповідно до досліджень, проведених Р. С. Беспаловим, відсутність відповідного методичного інструментарію щодо управління інтеграційними процесами інтегрованих торговельних об'єднаннях, а отже фрагментарність такого управління, стає причиною появи наступних проблем [2, с. 11]:

- конфліктуючі один з одним стратегічні цілі всередині інтеграційного об'єднання;
- дублювання зусиль і, отже, низька продуктивність;
- низька швидкість інформаційних потоків;
- ускладнена координація бізнес-процесів;
- високий ступінь невизначеності в роботі ланцюгів поставок;
- низька якість стратегічного планування;
- нераціональне використання ресурсів та наявність зайвих адміністративних процедур.

Отже, враховуючи складність інтеграції та їх взаємозв'язок з усіма сферами функціонування торговельних підприємств, для уникнення зазначених проблем важливим є забезпечення системного управління інтеграційними процесами в усіх її площинах, зокрема щодо забезпечення: